

Cecilia Kraitz antar ständigt på nytt rakuteknikens utmaningar. I Galleri Garvaregården visar hon också den senaste tidens impressionistiska måleri. FOTO: PAUL MADEJ

Impressionistiskt måleri och rakubränd keramik

KONST

Galleri Garvaregården, Långasjö: Cecilia Kraitz, Båstad. Raku och måleri. 8 augusti-6 september.

Hon har leran i nävarna och doften av brinnande ved i näsan sedan barnsben. **Cecilia Kraitz** växte upp på Hallandsåsens sluttning med en far som ständigt utmanade lerans och glasyrernas gränser.

Nu gör Cecilia Kraitz sedan snart 20 år detsamma. Hennes rakugods balanserar på den tunna eggen mellan konst och bruksföremål. Faten, skålarna, vaserna och askarna är konst som går att bruka.

En svag doft av rök anas i Galleri Garvaregårdens vackra och luftiga rum i den före detta ladugården. Likt nybakat bröd släpper rakugodset långsamt ifrån sig ett förnimbart doftstråk.

Trots att raku har en månghundraårig ceremoniell historia kom tekniken till Europa först i början av 1900-talet. Det är en teknik som kräver tålmod, en ständig öppenhet inför vad godset och glasyren själv vill och en lyhördhet för samspelen mellan lera, glasyr och eld.

– I Japan säger mästarna att raku till tio procent är vad jag vill. Resten

bestämmer ugnsguden, säger Cecilia Kraitz som upptäckte raku redan under sin grundläggande konstnärliga utbildning i början av 1990-talet.

Egentligen hade hon bestämt sig för att välja måleri men blev alltmer fascinerad av det ostyrbara och otyglade i rakutekniken.

– Det är en teknik med chockverkan. Föremålen sätts in i en ugn som redan håller närmare tusen grader och lyfts ut glödheta för att sedan snabbkylas i vatt sågspån. Egentligen borde det inte gå. Ofta spricker också mer än hälften av föremålen. Också det en utmaning, säger Cecilia Kraitz som inte ger sig. Trots att hon kan påverka så litet. Är underkastad lerans ursprung, veden, elden och luftfuktigheten.

Raku är den lilla formens uttryck. I Japan framför allt de små, ganska grovt tummade temuggarna på liten fot. I Långasjö visar Cecilia Kraitz ett par klassiska temuggar, men hon utmanar också godset i större fat. Den ovala formen klarar sig bäst genom eldens hetta, de fyrkantiga askarna spricker ofta.

Det är 17 år sedan Cecilia Kraitz ställde ut i Orrefors. Redan då var hon djärvare än brukligt i valet av glasyrer.

Raku innebär ofta en färgskala från vitt över grått mot svart. Krackeleringen som uppstår när det heta godset kyls rekordsnabbt ger en stark mönsterbild som ibland kan vara nog. Men Cecilia Kraitz fortsätter att utmana spelet mellan sprickbildning och milda pasteller. Hon väljer ofta en svagt rosa ton, en skimrande blå, oxblod, eller grönt. Ibland tunn som vatten, ibland så tjock att fingertoppen känner "glasigheten" i mönsterbilden.

På utställningen i Garvaregården stiger också målaren Cecilia Kraitz fram. Under lång tid har hon snabbkissat med akvarell för att hitta mönsterbilder som passar rakens form. Under ett par månader har hon också givit sig själv tiden att måla utan tanke på vad rakugodset kräver av disciplin. En pensel, ett impressionistiskt anslag, bilden av flödande fria tankar.

Rakugodsets dekor är något annat. Skålens, burkens och vasens yta är visserligen också en duk men en duk i spänningsfältet mellan form och dekor.

GUNILLA PETRI

gunilla.petri@barometern.se
0480-592 37

Minnesspår.

Ask i raku.

I cried my heart out.